

مفهوم الأسرة في الإسلام

Al Khutbah 26

So Bandingan ko Kaphamiliya sii ko Islam

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ
الَّهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَعَلَى آلِهِ وَصَاحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:
فَيَاعِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
وَمَنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّا فِي ذَلِكَ
لَا بَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (الرُّوم ٢١)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'malinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahibihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmīd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāh, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Wa min āyātihī an khalaqa lakum min anfusikum aqwājan litaskunū ilayhā wa jaala baynakum mawaddatan wa rahmatan inna fī dālika laāyātin li qawmin yatafakkarūn. (Ar Rum 21)

Manga oripn o Allāh, Bantogn tano so Allāh [s.w.t] a inadn tano niyan sabap ko hikmah niyan a maporo, sa inipangalimo tano niyan ago pinggonanao tano niyan sa minggolalan ko kiyasogoi niyan rki tano sa manga sogo a pd ko manga ginawa tano. Miyasotisoti so Allāh [s.w.t] a da dn a saginda niyan ago daa sakotowa iyan.

Manga oripn o Allāh, giyankai a bandingan tano na skaniyan so katharagombalaya ko kaphamiliya sii ko Islam, a pda-i ko manga bandingan a mangingindaw sa mala a knal ago sabot sabap ko karirimbita niyan ko amoran o kaoyagoyag sanka-i a kibabatog sa doniya, sa so kasiyapaon na gioto dn so kasiyapa ko ongangn o Allāh [s.w.t] ko kiyapangadn iyan.

Gowani a adnn o Allah [s.w.t] so Adam a manosiya a pakapndatoon ko lopa na di phamondas so maana o kaoyagoyag o manosiya odi matatap so kaaadn o soson a kamamanosiyai, sabap roo na inadn o Allāh [s.w.t] so Hawwa a khabaloy a darodopa iyan a mipzakotowa iyan ko kaoyagoyag iyan, a misabap kirān na khaadn so moriyataw a siran i khabarmbad sankai a liawaw o lopa a gioto so bangnsa o manosiya.

Inadn o Allāh [s.w.t] so Hawwa a kna o ba datar o kiyaadna niyan ko Adam a ba niyan linimbag mambo a phoon sa lopa a mapilit, aya mataan na sii niyan dn libat so kiyaadna niyan ko Hawwa ko lawas o Adam, giyoto i kiabthowi ron sa Hawwa a aya maana niyan na so kaadn a babay

a sipik so kiyaadna on ko andang a oyagoyag, ka so Adam na oyagoyag a libaton so Hawwa a aya miyaaloy na sii phoon ko gosok iyan a mabbkhog a tampar sa poro a marani ko poso iyan.

Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً
وَرَحْمَةً إِنَّا فِي ذَلِكَ لِآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (الرُّوم ٢١)

Go pd ko manga tanda iyan a kiyaadn iyan rkano a phoon ko manga ginawa niyo sa manga karoma ka an kano ron makarnk, go inadnan iyan so lt iyo sa kangginawani ago limo, mataan a kadadalman oto sa manga tanda a pantag sa pagtaw a giimamimikiran (Ar Rum 21)

Giyanan i sabap a so mama na di niyan dn miphanalipndaan ko kaoyagoyag iyan so babay, sa datar oto mambo so babay a di niyan mipndaraynon so mama ka di khatarotop so maana o kaoyagoyag odi makazolbia ankai a dowa a royod a mama ago babay, ka an matatap so lalakaw o kaoyagoyag o manosiya ko liyawaw o lopa.

Sabap roo na inimbayok o pababayok a Arab so katharo iyan a:

نَحْنُ بَنُو الدُّنْيَا وَهُنَّ بَنَائِهَا ... فَعِيشُ بَنِيهَا فِي لِقَاءِ بَنَائِهَا

Skami na manga wata a mama o doniya na siran na manga wata a babay.

Na aya kakhaoyag o manga wata a mama na so kizolbiyaan iran ko manga wata a babay.

Sii sankai a waraan a kabaya ago gagaw a miaadn ko kapakaphapantag o mama ago so babay na mala a kiyabgi ron o Islam sa rantapan ago phirasarasam iyan, ka kagiya amay ka di maimpit na so kabaya o manosiya na pd ko nganin a pinakamabagr a di khiropa so kabasng iyan a misabap sankanan a kabaya na prantasn iyan so langowan a khoyaptaan o manosiya.

Manga oripn o Allāh, aya karina san a mabagr na so piyanothol rkitano o Qur'an a sslaan a aya pagampaganay a dosa a mala a manggolawla ko liyawaw o lopa na minisabap ko kabaya sa babay, a gioto so kiyabonoa o Qabil ko Habil a manga wata siran o Adam, aya sabap oto na sii ko kiyapakabaling o Adam ko lopa, na oman mbawata so Hawwa na pkhadowa a mama ago babay, na aya bitikan o Adam na so kaka a mama na aya maphangaroma niyan na so ari a babay, sa so ari a mama na aya maphangaroma niyan na so kaka a babay, so Qabil a kaka na aya kabaya iyan na aya dn a mapangaroma niyan na so rza iyan a inikadowa niyan a babay niyan, sa aya tindg iyan na siran i magopaka ka isaisa a kinimbawataan kirin, na amay ka ilayin na so daawa niyan na ribat sabap sa siyopak iyan so shariah a bitikan a initbad o Allāh [s.w.t], a giyoto i makaayon ko waraan ago biyagr o katao a bago aso kpmoriyatow o madazg a tanto na di mapiya ka pkhawarisan iyan so manga panyakit a smpo na malobay so moriyataw a phakambowat roo, na so moriyataw o mawatan a rogo a miyakathapi na mabagr ago tagompiya i kanggiginawa ago mapiya i otk.

Gowani a masamok so magari ko kapangaroma, sa initgl o Qabil so kabaya iyan na mikhokom siran ko ama iran a Adam, na aya inikokom iyan kirin na makapqurban siran na sa dn sa tarimaan so qurban iyan na aya makaphangaroma ko babay ran a kaka, na mikhordan siran na aya tiyarima na so qurban o Habil, sa da matarima so qurban o Qabil, aya toos ko katharimaa ko qurban na imbtad ko kalamalama na thanaan a apoy a phoon sa langit na thotongn iyan.

Gowani a tarimaan so qurban o ari na kiyararangitan so kaka sa siyanka iyan so kokoman o ama iran, na pitharo iyan ko ari niyan a mbonoon akn ska, na pitharo o ari niyan a amay ka mbonoon ako nka na di ko khagaga o ba ko ska bonoa na khabakontol ka so dosa ko kabono anka

rakn ago so dosa nka ko da nka kapangonganotan ko kokoman a maontol, na sabap ko n'nga o manosiya a giimakhasankapan o shaytan, na biyono iyan so ari niyan na miyaadn skaniyan a pd ko miyangalalapis.

Na kagiya mapatay niyan si pagari niyan na miyakamboko, na inawidan iyan so bankay i pagari niyan sa phlalakaw ko lopa ka di niyan katawan i ikhidia niyan ko bankay i pagari niyan, na somiyogo so Allāh [s.w.t] sa kakowak a pphangokay ko lopa ka an iyanon mapakiilay o andamanaya i kiplbngn iyan ko bankay i pagari niyan, na kagia masabot iyan na miyatharo iyan a: Doandoan ako bo a da ko magaga o ba ako maadn a datar ankai a kakowak, sa miyaadn a pd ko miyamakazndit.

Manga oripn o Allāh, malo iyo man pamimikirana ankanan a bagr o kabaya o manosiya a pkhalipatan iyan so langowan taman sa pantag bo sa kakowaa niyan ko ongaya iyan, giyankanan a miyanggolawla na giyanan i paganay a kasalaan a rogo a miyatdko liyawaw o lopa, a sii ko onaan anan na da dn a gawn gawn o doniya a kaparan ka mandn so ragat a malngn, na sabap ko kabobosaw o dalodalo o kabaya na miyaadn so margin a miyanggolawla.

Sii ko datar anan a btad na inimpit o Islam so okit a kapakapnggolalana ko kapangaroma a skaniyan i okit o Islam ko katatap o kamamanosiayi ko liyawaw o lopa, sa so langowan a atoran a miyapayag ko liyawaw o lopa na miyamtad mambo sa manga bitikan ko kaotor o kaphamiliya ka an maadn so moriyataw a khabarmbad a manosiya.

Sii ko masa a jahiliyyah sii ko manga Arab na madakl a bitikan iran ko kapangaroma, ogaid na aya bo a kinowa on o Islam, na giyankaya a okit a kalalayaman a so mama na kaphangakapan iyan so babay a totonangn iyan ko wali niyan sa pnggolalan sa kابتang na amay ka magayon siran na khitana so kapkharomai.

Manga oripn o Allāh, giyankai a kaploba sa darodopa o mama ago so babay na patot a maimpit sa kaosaran sa madalm a pamikiran ago kaprasarasam, sa miphlangalangag na miphaningidingil na mipndozodozong, ka amay ka di masowa na sansara a khaondasan iyan a aya dn a khararadan iyan na so kaoyagoyag o taw. Giyankaya a kapangaroma na kapamili sa babasoka ago salakob a phamomolaanan, na so biyaksa a palolopa a taribasok na sii ko da niyan pn katharai ko lopa a pmbasokan iyan na daan iyan a prikimn sa zongowan iyan ankoto a lopa a pmbasokan iyan na phamagamasamasn iyan i kibbtad ankoto a lopa ko manga lompanag iyan ago so manga balintad iyan, sa di niyan thadarosn sa ba niyan pamonkala sa taman sa di niyan marabista ko kasibokar iyan ago so kararagandanga on.

Na so agama tano a Islam na pinggonanao tano niyan ko langowan a zowaan, ago bigan tano niyan sa mapiya a timbangan a ron tano ron khatimbang so manga galbk tano, a aya paganay ron na so danka pn kanggalbka ko nganin na knal anka o skaniyan na halal antaa ka haram, na amay ka maknal ka a halal na okit inka so manga okit iyan a mapia ko kapnggalbk anka on, sa aya padoman iyan na so kabaloy o gonaon a mapia a mala a di so marata on, sa datar anan.

Sii ko kaphili sa mapiya a darodopa na pipharo o Islam a mailay o phangaroma so robosan o phangaromaan iyan, na so biyaksa a mama na ampron a kailaya niyan ko paras o bai ago so lima niyan, ka giyankanan a dowa a anggawta na itotolad iyan so tarotop a paratobowan o lawas o bai amay ka so mama na matao sa diramn a panday sa di katawan.

Manga oripn o Allāh, aya pakayan a iphangaroma ko babay, na so kababaloy niyan a bai a mataid a manisan, adn a pangkatan iyan ko bangnsa ago so kaphagingd, adn a tamok iyan (so tamok na dowa soson, tamok a barandiya ago tamok a rahasiyan a giyoto so katao) adn a agama niyan, maana a mala i paratiyaya ago mala i katao ko Islam, sa inaloy o sabdan a: Pili anka so bara agama a babay, ka mbayank so mbala a lima nka (ilat ko kapakadaya) odi na odi nka pilia so babay a ana agama niyan na khisaong a lima nka ko kamrmr (maana a margin a kambtadan) sa apiya anda sa

dowa nan a maana na makatotoro sa aya dn a onayan a iphili ko babay na so kala o paratiyaya niyan, ka ndodon so kamapiyaan.

Pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

الْدُّنْيَا مَتَاعٌ ، وَخَيْرٌ مَتَاعِهَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحةُ

So doniya na kasawit, na aya mapiya a zawanon na so babay a mapiya (baraagama).

Inosay o hadith ankoto a pitharo iyan a babay a *salihah*, sa skaniyan so babay a igira inilay o karoma niyan na mapakapiya niyan a ginawa niyan, na igira siyoga iyan na onotan iyan, na igira minigayb on na siyapn iyan so tamok iyan ago so walay niyan.

Sii sankoto a kaphamili o mama sa khabaloy a inampda iyan ko kaoyagoyag iyan, na pd a manga toos o kapiya o bai na ilaya niyan so manga loks iyan ago so pamiliya niyan. o manga taw siran a giinggainginawai a giimamagadata a manga baraagama, antaa ka ba siran pamiliya a di pthatabanga, ka so bontal odi na parangay o pamiliya na kaaawidan o pizakatawan kirian.

Odi anan masowa na aya khaolawla na amay ka makapangaroma si mama kasan odi na si babay kasan, na di siran kharombayan sa malong na mapmbasa dn so katharo a:

Oba bo inisampay sa miyakaplayona sa zarikhonotan sa bok na go bo makanganata.

Odi na so pananaroon o manga kadaandaan a:

Ino maolad so gi' ka ogarinan a mnda ... na ino landap so tilad ka tpasan a mapao Ba ska bo i gadong a katamanan sa ranon ... a madakl so rambayong a kapzasamilian.

Manga katharo anan a pphiliin o manga loks tano, ka kagiya amay ka maolawla nan na khasansara so pamiliya na khasanaat so btad o manga wata a miyaonga ankoto a kiyakharomai, sa di mapia so bobolos iyan. Giyanan i kinipatoray o kapamimikiran o mangoda taw mama pn sa babay, sa pphangni sa mosawir ko manga totowa ko datar anan a btad sa oba pragaragat ko kalodan a di niyan kaawidan so kasankapan iyan, ka tankd a khaola ago khalapis.

Aya pananaroon san o manga loks na so katharo iran a:

Mangaroma so loks na di dn barabarawan ..... na mangamong so mangoda na pmbabarakisaran

Aya bantak iran san na so katowa o omor na pkhapoonan o sima ago so sowa a khasabapan ko kapakaapas, na so kangoda i idad na lalayon di praot so pandapat sa tatabann o kagdam a kalalawasi a kazasariat na gii khisar so antap iyan ago pkhaola so bantak iyan.

Manga oripn o Allāh, so Muslim mama antaa ka babay na papatorayan ko kibabatog iyan sa kababantaka niyan ko mapiya sii ko langowan a soson iyan, na so kapkhaola iyan na aya kalilid a sabap na so di niyan kakhaosara ko akal iyan sa aya mabagr na so lapogot o kabaya iyan ago so kadadalo o n'nga iyan. Aya dn a mapiya a tindg ko langowan a mapnd a galbk na ilanat so kinggolalann on ka so kanggagaan na galbk o shaytan.

Aya mapiya a sinanad sankai a kaphamiliya na so miyasima aka sa Malaysia a so mama ago so babay na anda i kapagayon o manga wali sa matonay so btang (mahar) o babay na di pasin ithana so kakhawing odi siran makasombak ko paganadan ko kaphamiliya a Islam (kursus kawin) a iphangndao kirian so kasabota iran ko manga kabnar iran ago so manga atastanggongan iran ko kaptharagomabalaya iran ko salag o pamiliya a Islam, sa matolangd a kapangndaowa kirian ago so kazinanada kirian sa kna o ba matag kazimin, ka mataan a matolangd a kapangndao a so iksaminon na mapitl a pkhasabapan sa kapkhalanggay o kapkhawing amay ka di siran makaapas sankoto a

manga pakaiza sankoto a paganadan. Na giyankai a btad na miyatankd so rara iyan a mapiya ago kiyabolongan iyan so manga awid a akal o kharomai sabap sa miyaknal o oman i isa so kabnar iyan ago so patoray ron a galbk, sa katawan iyan so manga tamana a di niyan plpasn.

Manga oripn o Allāh, so miyangaoona a manga Muslim a miyawid ko Islam na miyakaapas siran ko masa iran sabap ko kapiya o miyaadn iran a manga sarapiyag a kalombayan a palaya dn miyasinanad ko Islam, sabap ko kaliwanag o manga ndaowan a miyakowa iran sankoto a masa iran a pdon so kapiya o kaphamiliya, na giyankai a masa tano na tanto a mangingindaw sa kapakala o sabot ko agama ka aya bo okit ko kapthagompiya o pamiliya a babantakn iyan so kaphagintaw niyan ko blangan o Islam.

Giyankaya a katharagombalay sa pamiliya na tanto a margin a galbk a maito a miakaapason ko manga kangodaan a pitharagombalay ran so pamiliya a Islam sa masa ini a kapapantagan, aya sabap iyan na kagiya waraan o manosiya a langowan a pnggalbkn iyan na aya bantak iyan na so kapakalaba sa tamok a barandiya, sa miarambit so kaphamiliya a aya paganay a biyaloy o Mranaw o pakayan o bai a phangaromaan na so kababaloy o pamiliya niyan a kawasa, ka kagiya kon a oba on makasabang so wata iran a mama sa makadaya ko kapakamong iyan ko pamiliya a kawasa. Giyankanan a timbangan na aya kalilid na so di niyan kaphakaapas, ka aya karina on na so kinidakat iyan ko pananaroon o manga kadaandaan a manga Mranaw, a iptholad iyan so bontal o kappthagintaw o manga Mranaw, a pd on so katharo a:

Sayana so takabur a pakisisino niyan a daa taw sa layoan, a oda salong ko ayaw na di mapd ko bolawan.

Pd san pn so katharo a:

Somirong ta ko tamok ka thitha di ta oranen, na panarizidn taon, na mampit ta ko bangnsa ka thitha di ta labakn, na sabangn taon a ig.

Giyankanan a pananaroon na biyagr o hadith o Rasūlullāh [s.a.w] ko kiyatharoa niyan sa amay ka aya ipangaroma ko babay na so kakawasaan iyan, na khabaloy ankoto a tamok iyan a iphangalandada niyan ko karoma niyan sa mbalowin iyan a sonka-sonka iyan on, na pmbaloy so mama a bgok a khidozong iyan a badbad iyan ko karoma niyan sa pmbaloy a babay a malmk i waraan na khada so mnang iyan sa di phagadatan o salakaw di salakaw. Ka gophoon so mama na thaoripn ko babay na mimbaloy a dayyus a inizinta o Rasūlullāh [s.a.w], a daa pkhaozarozaranon a manosiya ka liyowas iyan so kamamamai ron sa mimbaloy a datar o babay a malmk a papasonga i karoma niyan (andar d saya).

Amay pman ka aya ipili ko babay na so paratiyaya niyan ko Allāh [s.w.t], na khaadn so pithamanan a kapakadaya ago so kapakarnk o mokarna o thiwalaya, ka kagiya aya bantak iran na so kasosoat o Allāh [s.w.t], sa mapiya pn maninit so kipantag iran ko doniya, ogaid na kagiya kawasa siran ko kabaya ago ranon, na langowa khoyaptaan a pphamakayigan sa pakayig a kangginawai na margin a malayon ago phanatas so kaoyagoyag iyan, ka kagiya so kabaya na isa nan a inadn o Allāh [s.w.t], a nganin a matobay ago matigr a di ron phrarad ago di kharombay ko kapzagad o masa, na aya pn ari amay ka so kabaya na sii makabantak ko Allāh [s.w.t], ka giyanan so dayaan a kainotan ko manga taw i makapphananamokanon.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِلَهُ هُوَ
الْتَّوَابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya Allāh, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kirin ago so oyagoyag kirin,

Ya Allāh, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya Allāh, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya Allāh, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya Allāh, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya Allāh, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya Allāh, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolongan iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....